

Súd: Najvyšší správny súd SR
Spisová značka: 1Sžsk/37/2017
Identifikačné číslo spisu: 5017200148
Dátum vydania rozhodnutia: 27. apríla 2022
Meno a priezvisko: JUDr. Zdenka Reisenauerová
Funkcia: sudca
ECLI: ECLI:SK:NSSSR:2022:5017200148.2

ROZSUDOK

Najvyšší správny súd Slovenskej republiky v senáte zloženom z predsedníčky senátu JUDr. Zdenky Reisenauerovej, členky senátu JUDr. Jany Martinčekovej a člena senátu Mgr. Michala Novotného (sudca spravodajca) vo veci žalobkyne: K., nar. X. K. XXXX, T., A., zastúpenej: Advokátska kancelária JUDr. ŠKERDA, s.r.o., IČO: 36 858 501, Radlinského 1727/49, Dolný Kubín, proti žalovanej: Sociálna poisťovňa, ústredie, o preskúmanie zákonnosti rozhodnutia zo 2. februára 2017, č. 24110-2/2017-BA, o kasačnej sťažnosti žalobkyne proti rozsudku Krajského súdu v Žiline č. k. 25 Sa 17/2017-115 z 24. augusta 2017 takto

rozhodol:

- I. Najvyšší správny súd Slovenskej republiky kasačnú sťažnosť zamietla.
- II. Účastníkom konania nepriznáva nárok na náhradu trov kasačného konania.

Odôvodnenie

I.

Administratívne konanie a konanie pred správnym súdom

1. Z administratívnych spisov žalovanej vyplýva, že žalobkyňa na základe povolenia odboru zdravotníctva Krajského úradu v Žiline z 8. marca 2001 poskytovala zdravotnú starostlivosť v neštátnom zdravotníckom zariadení v odbore detská kardiológia. Slovenská lekárska komora jej 7. apríla 2005 vydala licenciu č. L1A/ZA/0127/05 na výkon samostatnej zdravotníckej praxe v povolani lekárov v odboroch pediatria, pediatrika kardiológia, USG srdcových chýb v detskom veku. Na žiadosť žalobkyne jej Žilinský samosprávny kraj rozhodnutím zo 7. júna 2005 zrušil povolenie na poskytovanie zdravotnej starostlivosti k 31. júlu 2005. Licencia na výkon samostatnej zdravotníckej praxe však žalobkyňi zostala v platnosti aj po tomto dni. Napriek tomu sa žalobkyňa u žalovanej od 31. júla 2005 odhlásila z povinného nemocenského poistenia a povinného dôchodkového poistenia samostatne zárobkovo činné osoby.

2. Po zistení, že žalobkyňa bola aj naďalej (po 31. júli 2005) držiteľkou licencie na výkon samostatnej zdravotníckej praxe, ju pobočka žalovanej v Dolnom Kubíne prípisom z 11. októbra 2016 vyzvala na jej predloženie. Nato pobočka rozhodnutím zo 7. novembra 2016 č. 12040-1/2016-DK vyslovila, že

povinné nemocenské poistenie a povinné dôchodkové poistenie žalobkyne nezanklo 31. júla 2005. Pobočka vyšla z toho, že licencia na výkon samostatnej zdravotníckej praxe je oprávnením na vykonávanie činnosti podľa § 5 zákona č. 461/2003 Z. z. o sociálnom poistení v znení účinnom do 31. júla 2006, v dôsledku čoho bola žalobkyňa aj po 31. júli 2005 samostatne zárobkovo činnou osobou. Jej povinné nemocenské a dôchodkové poistenie tak podľa § 21 ods. 1 cit. zákona mohlo zaniknúť až 30. júna kalendárneho roka nasledujúceho po kalendárnom roku, kedy jej príjem z podnikania a z inej samostatne zárobkovo činnnej osoby nebol vyšší ako 12-násobok vymeriavacieho základu podľa § 138 ods. 10 cit. zákona. Z výpisu z daňového priznania žalobkyne k dani z príjmov pobočka zistila, že jej príjem pod túto hranicu v roku 2004 neklesol, takže jej povinné poistenie nemohlo zaniknúť 31. júla 2005.

3. Napriek odvolaniu žalobkyne žalovaná toto rozhodnutie potvrdila svojím rozhodnutím z 2. februára 2017 č. 24110-2/2017-BA. Do odôvodnenia prevzala odôvodnenie rozhodnutia pobočky, ktoré považovala správne. Zdôraznila, že podľa § 3 ods. 4 písm. c) a § 10 ods. 1 zákona č. 578/2004 Z. z. o poskytovateľoch zdravotnej starostlivosti, zdravotníckych pracovníkoch, stavovských organizáciách v zdravotníctve v znení neskorších predpisov sa zdravotnícke povolanie lekár mohlo vykonávať aj na základe licencie na výkon samostatnej zdravotníckej praxe vydávanej podľa § 68 ods. 1 písm. a) cit. zák. Táto licencia podľa § 10 ods. 2 cit. zák. oprávňovala lekára na poskytovanie zdravotnej starostlivosti v zdravotníckom zariadení iného poskytovateľa, ako aj na inom mieste ako v zdravotníckom zariadení. Vydaná licencia tak podľa žalovanej predstavovala oprávnenie na výkon činnosti, ktoré zakladalo jej držiteľovi postavenie samostatne zárobkovo činnnej osoby podľa § 5 písm. c) zákona č. 461/2003 Z. z. Rozhodnutie pobočky ako celok podľa žalovanej zodpovedalo § 209 zákona č. 461/2003 Z. z., pričom ho bolo možné považovať aj za prvý úkon, ktorým sa podľa § 185 ods. 4 cit. zák. začalo nedávkové konanie. Pobočka toto konanie začala, pretože považovala údaje v odhláske za sporné. Vydávané rozhodnutie je prvým rozhodnutím o otázke, či poistenie žalobkyne zaniklo. Nebolo tak potrebné nariadovať obnovu konania, a preto neboli dôvodné námietky žalobkyne, že uplynula lehota podľa § 222 ods. 3 a 4 zákona č. 461/2003 Z. z.

4. Správnu žalobu, ktorú žalobkyňa podala proti uvedenému rozhodnutiu, správny súd zamietol tu napadnutým rozsudkom č. k. 25 Sa 17/2017-115. Zdôraznil, že vznik a zánik povinného nemocenského a dôchodkového poistenia samostatne zárobkovo činnnej osoby sa spravujú ustanoveniami § 21 ods. 1 a 4 zákona č. 461/2003 Z. z. Dňom nadobudnutia právoplatnosti licencie na výkon samostatnej zdravotníckej praxe nadobudla žalobkyňa postavenie samostatne zárobkovo činnnej osoby podľa § 5 cit. zák. v znení účinnom od 1. januára 2014. Žalobkyňa však bola držiteľkou tejto licencie aj po 31. júli 2005. Zrušením povolenia na poskytovanie zdravotnej starostlivosti tak žalobkyne nezanklo postavenie samostatne zárobkovo činnnej osoby. Podľa správneho súdu zákon č. 461/2003 Z. z. neustanovoval žiadnu lehotu, v ktorej možno rozhodnúť o zániku poistenia v sporných prípadoch.

II.

Kasačná sťažnosť a vyjadrenia k nej

5. Včas podanou kasačnou sťažnosťou sa žalobkyňa domáha zmeny tohto rozsudku tak, že sa zruší rozhodnutie žalovanej a vec sa jej vráti na ďalšie konanie, eventuálne jeho zrušenia a vrátenia veci na ďalšie konanie. Vytkla správne súdu, že neaplikoval zákon č. 461/2003 Z. z. v znení, ktoré bolo účinné v čase, kedy malo žalobkyne zaniknúť postavenie samostatne zárobkovo činnnej osoby, ale v znení účinnom v čase rozhodovania. Zopakovala svoj názor, že na podnikanie žalobkyne oprávňovalo povolenie na poskytovanie zdravotnej starostlivosti, nie licencia na výkon samostatnej zdravotníckej praxe. Navyše, na jej základe žalobkyňa žiadnu činnosť nevykonávala. Žalovaná však mala skúmať, či žalobkyňa dosahovala príjem z tejto licencie. Žalobkyňa v roku 2005 vykonala všetky úkony, aby ukončila svoju činnosť (zariadila zrušenie povolenia, zrušenie kódu poskytovateľa, zrušila registráciu na daň z príjmu). Ak žalovaná jej odhlášku z 1. augusta 2005 považovala za nespornú, je jej rozhodovanie o nezanknutí poistenia v roku 2016 účelové. Okrem toho na základe odhlášky vydala žalovaná rozhodnutie vyznačením v spise. Toto rozhodnutie je právoplatné a bolo ho možné zmeniť len na základe obnovy konania, pre jej nariadenie však uplynuli lehoty ustanovené zákonom č. 461/2003 Z. z. Žalovaná žalobkyne neupovedomila o začatí konania a nedala jej možnosť vyjadriť sa k nemu; týmito námietkami sa riadne nezaoberal ani správny súd.

6. Žalovaná navrhla kasačnú sťažnosť zamietnuť. Žalobkyňa v nej opakuje tie isté námietky, s ktorými sa vyrovnala tak žalovaná, ako aj správny súd v napadnutom rozsudku. Povinné poistenie samostatne zárobkovo činnnej osoby podľa § 21 ods. 4 zákona č. 461/2003 Z. z. zaniká, len ak zaniknú všetky jej oprávnenia na výkon samostatne zárobkovo činnnej osoby. Žalobkyňa však bola aj po 31. júli 2005 držiteľskou licenciou na výkon samostatnej zdravotníckej praxe.

III.

Posúdenie veci kasačným súdom

7. Najvyšší správny súd Slovenskej republiky ako súd kasačný (§ 438 ods. 2 SSP), na ktorý od 1. augusta 2021 prešiel výkon súdnictva z Najvyššieho súdu Slovenskej republiky (§ 101e ods. 2 zákona č. 757/2004 Z. z. o súdoch v znení neskorších predpisov), preskúmal napadnutý rozsudok v celom rozsahu (§ 453 ods. 1 SSP) a predchádzajúce konanie pred správnym súdom bez nariadenia pojednávania (§ 455 SSP) v medziach uplatnených kasačných bodov (§ 453 ods. 2 SSP).

8. V prerokúvanej veci žalovaná pobočka ako organizačná zložka verejnoprávnej inštitúcie zriadenej na výkon sociálneho poistenia podľa § 120 zákona č. 461/2003 Z. z. konala a rozhodovala v rámci svojej právomoci o otázke zániku poistenia, ktorý považovala za sporný. Toto rozhodovanie je podľa § 172 ods. 5 cit. zák. predmetom nedávkového konania, ktoré sa spravuje treťou časťou (§ 172 až 225) zákona č. 461/2003 Z. z.

9. Podľa § 184 ods. 8 cit. zák. sa nedávkové konanie začína okrem iného z podnetu organizačnej zložky Sociálnej poisťovne. Také konanie je podľa § 185 ods. 4 cit. zák. začaté odo dňa, keď príslušná organizačná zložka urobila voči účastníkovi prvý úkon. Podľa § 195 ods. 1 cit. zák. organizačná zložka Sociálnej poisťovne pred vydaním rozhodnutia postupuje tak, aby presne a úplne zistila skutočný stav veci, a na ten účel obstará podklady na rozhodnutie. Podľa § 209 ods. 1 cit. zák. sa rozhodnutie organizačnej zložky vydáva písomne, ak zákon neustanovuje inak. Rozhodnutie musí byť v súlade so všeobecne záväznými právnymi predpismi, musí vychádzať zo spoľahlivo zisteného skutkového stavu veci a musí obsahovať predpísané náležitosti.

10. Z citovaných § 184 ods. 8 a § 185 ods. 4 zákona č. 461/2003 Z. z. tak predovšetkým vyplýva, že okamihom začatia nedávkového konania na podnet organizačnej zložky je deň, kedy bol voči účastníkovi urobený prvý úkon. Inak povedané, konanie je začaté vtedy, keď organizačná zložka voči účastníkovi (navonok) prejavila, že voči nemu vedie určité nedávkové konanie. Takýmto prvým úkonom podľa judikatúry môže byť aj samo vydanie písomného rozhodnutia (§ 209 cit. zák.), keďže aj z neho je celkom zrejmé, že sa voči účastníkovi vedie určité konanie s určitým predmetom. Zákon č. 461/2003 Z. z. na rozdiel od napríklad zákona č. 71/1967 Zb. o správnom konaní (správny poriadok) neobsahuje všeobecné ustanovenie o tom, že účastníkov treba o začatí konania upovedomiť a dať im možnosť vyjadriť sa k podkladu rozhodnutia pred jeho vydaním (§ 33 ods. 2 Spr. por.). To samozrejme nezbavuje žalovanú povinnosti zabezpečiť účastníkovi konania ochranu jeho oprávnení, ktoré sú konkretizáciou základného práva na inú právnu ochranu v zmysle čl. 46 ods. 1 Ústavy Slovenskej republiky, prípadne i základného práva vyjadriť sa ku všetkým vykonávaným dôkazom podľa čl. 48 ods. 2 ústavy (porov. uznesenie najvyššieho súdu sp. zn. 1 Vs 1/2019).

11. Podľa § 191 ods. 1 písm. g) SSP však možno zrušiť preskúmané rozhodnutie, len ak porušenie ustanovení o konaní bolo podstatné a ak mohlo mať za následok vydanie nezákonného rozhodnutia vo veci samej. Z citovaného ustanovenia tak celkom zreteľne vyplýva, že pre zrušenie rozhodnutia nepostačuje samo zistenie, že boli porušené ustanovenia o konaní, ale toto porušenie musí byť podstatné a muselo byť spôsobilé negatívne sa prejavíť na obsahu vydaného rozhodnutia. Ak organizačná zložka pred vydaním prvostupňového rozhodnutia nedá účastníkovi konania možnosť vyjadriť sa k podkladom rozhodnutia, môže sa týmto postupom pripraviť o určité dôležité poznatky (dôkazy), a tým spôsobiť, že jej rozhodnutie nebude vychádzať zo spoľahlivo zisteného skutkového stavu (cit. § 209 ods. 1 zákona č. 461/2003 Z. z.), teda bude nezákonné. Avšak to, či sa tak stalo, treba hodnotiť vždy v konkrétnej veci s ohľadom na to, z akého podkladu organizačná zložka pri svojom rozhodovaní vychádzala a čo pri svojom rozhodovaní nezohľadnila.

12. V prerokúvanej veci pobočka v Dolnom Kubíne už 11. októbra 2016 dala žalobkyni na vedomie, že došetruje okolnosti týkajúce sa účasti žalobkyne na sociálnom poistení. Na tento účel ju vyzvala na predloženie licencie na výkon samostatnej zdravotníckej praxe, ktorej číslo vo výzve presne uviedla. Z tejto výzvy vidieť, že na základe tejto licencie označovala žalovaná žalobkyňu ako fyzickú osobu, „ktorá má oprávnenie na vykonávanie zdravotníckeho povolania podľa osobitného predpisu“. Výzva bola žalobkyni doručená 14. októbra 2016, teda takmer tri týždne pred vydaním napadnutého rozhodnutia. Žalobkyni tak bola daná jednak možnosť, aby túto licenciu predložila sama, jednak možnosť, aby už v tomto okamihu mohla uviesť svoje argumenty, kvôli ktorým sa domnieva, že táto licencia nezakladá oprávnenie na vykonávanie samostatnej zárobkovej činnosti na účely § 5 zákona č. 461/2003 Z. z. Z administratívneho spisu nevyplýva, že by žalobkyňa akékoľvek argumenty uviedla, preto pobočka v Dolnom Kubíne vydala rozhodnutie zo 7. novembra 2006. Pri jeho vydaní žalovaná vychádzala z existencie uvedenej licencie a z obsahu daňového priznania žalobkyne za zdaňovacie obdobie 2004, ktoré obsahuje údaj o výške príjmu z podnikania a z inej samostatnej zárobkovej činnosti. Žalobkyňa mohla uplatniť svoje práva podľa čl. 46 ods. 1 a čl. 48 ods. 2 ústavy podaním odvolania proti tomuto rozhodnutiu. Hoci ho aj podala, skutkový základ rozhodnutia nijako nespochybnila. Za daných okolností tak nemožno uzavrieť, že by bolo ustanovenie o konaní porušené natoľko podstatným spôsobom, aby to zakladalo dôvod na zrušenie preskúmaného rozhodnutia podľa § 191 ods. 1 písm. g) SSP.

13. Názor žalobkyne, že prijatie odhlášky žalovanou predstavuje rozhodnutie o zániku poistenia, nemá oporu v ustanoveniach zákona o sociálnom poistení. Podľa cit. § 209 ods. 1 zákona č. 461/2003 Z. z. sa totiž rozhodnutie vydáva písomne, ak tento zákon neustanovuje inak. Pod pojmom „ustanovuje inak“ treba rozumieť ustanovenie, v ktorom je výslovne dovolené vydať rozhodnutie ústne alebo vyznačením v spise (napr. § 194 ods. 2 zákona č. 461/2003 Z. z.). Nemožno však z neho vyvodiť, že za rozhodnutie možno považovať každý akt, ktorým organizačná zložka niečo vyznačila v spise alebo informačnom systéme. Podľa § 228 ods. 3 cit. zák. v znení účinnom do 31. decembra 2010 bola samostatne zárobkovo činná osoba povinná odhlásiť sa z povinného nemocenského poistenia a povinného dôchodkového poistenia do ôsmich dní od jeho zániku. Citované ustanovenie, ani iné ustanovenia neustanovovali nič o tom, že by na základe tejto odhlášky mala žalovaná vydať rozhodnutie o zániku vyznačením v spise. Odhláška bola teda len evidenčným úkonom poistenca, ktorým oznamoval žalovanej skutočnosti, kvôli ktorým mu - podľa jeho názoru - zanikalo povinné poistenie. Žalovaná mohla údaje v odhláške bez ďalšieho akceptovať, táto akceptácia však nemá povahu právoplatného rozhodnutia o zániku sociálneho poistenia.

14. Ak žalovaná považovala údaje v odhláške alebo jej účinky za sporné, mohla v nedávkovom konaní podľa § 172 ods. 5 zákona č. 461/2003 Z. z. rozhodnúť o zániku povinného poistenia inak než bolo uvedené v odhláške. Zo žiadneho ustanovenia citovaného zákona nevyplýva, že by žalovaná mohla vydať takéto rozhodnutie len do určitého času po podaní odhlášky. Ako zdôraznil aj správny súd v napadnutom rozsudku, postavenie samostatne zárobkovo činnnej osoby podľa § 5 zákona č. 461/2003 Z. z., ako aj vznik alebo zánik jej povinného poistenia podľa § 21 cit. zák. nastáva vtedy, ak sú splnené príslušné zákonné podmienky. Vedomosť či nevedomosť, prípadne dobromyseľnosť alebo nedobromyseľnosť poistenca o tom, či sú tieto podmienky splnené, nie sú podstatné. Pokiaľ má byť plynutie času na účely sociálneho poistenia podstatné, ustanovuje to zákon č. 461/2003 Z. z. výslovne, napr. v § 145 ods. 3 (premlčanie vrátenia poistného) alebo v § 147 (premlčanie predpísania a vymáhania poistného). Okrem toho žalobkyňa pri formulácii svojich právnych názorov nedoceňuje, že otázka trvania poistenia nie je podstatná len pre platenie poistného, ale je dôležitá aj je pre vznik nárokov na jednotlivé dávky sociálneho poistenia a ich výšku. Napríklad pre výpočet osobného mzdového bodu za určité obdobie je podľa § 62 zákona č. 461/2003 Z. z. rozhodný osobný vymeriavací základ (§ 61 cit. zák.), ktorý je pochopiteľne vyšší pri súbehu viacerých poistení. Vyšší osobný mzdový bod sa prejaví vo vyššom priemernom osobnom mzdovom bode (§ 63 cit. zák.), ktorý vstupuje do výpočtu starobného dôchodku (§ 66 ods. 1 cit. zák.). Práve z tohto dôvodu je dôležité, aby vznik a zánik povinného poistenia neboli viazané na subjektívne činitele (dobromyseľnosť či nedobromyseľnosť poistenca), ale na objektívne okolnosti.

15. Podstatnou otázkou, na ktorej správny súd postavil svoj zamietajúci rozsudok a ktorej sa v prevažnej miere venuje aj kasačná sťažnosť, je však otázka, či držba licencie na výkon samostatnej zdravotníckej praxe (L1A) zakladala žalobkyni povinné nemocenské a dôchodkové poistenie. Táto kľúčová právna otázka bola medzičasom predmetom rozporných rozhodnutí veľkého senátu najvyššieho súdu sp. zn. 1 Vs 1/2019 a 1 Vs 3/2019. Podľa § 466 ods. 3 SSP je právny názor vyjadrený v rozhodnutí veľkého senátu pre senáty záväzný, no možno sa od neho odchyliť len tým, že sa vec znova postúpi na prejednanie veľkému senátu. Takéto nové rozhodnutie veľkého senátu sa potom znova stáva záväzným pre všetky senáty. To však logicky predpokladá, že vydaním nového rozhodnutia veľkého senátu zanikajú účinky záväznosti právneho názoru vyjadreného v skoršom rozhodnutí veľkého senátu v tom rozsahu, v akom právny názor vyjadrený v neskoršom rozhodnutí nemôže obstať popri skoršom rozhodnutí veľkého senátu. Podľa kasačného súdu tak v súčasnosti treba pri riešení otázky účinkov licencie L1A vychádzať z neskoršieho rozsudku veľkého senátu najvyššieho súdu sp. zn. 1 Vs 3/2019.

16. V ňom veľký senát formuloval právny názor, že licenciu L1A (na výkon samostatnej zdravotníckej praxe) ako samostatné oprávnenie na výkon zdravotníckeho povolania podľa § 3 ods. 4 písm. c) zákona č. 578/2004 Z. z. treba považovať za oprávnenie na vykonávanie činnosti podľa osobitného predpisu v zmysle § 5 písm. c) zákona č. 461/2003 Z. z., na základe ktorého je lekár - držiteľ licencie L1A považovaný za samostatne zárobkovo činnú osobu na účely sociálneho poistenia. Vykonávanie zdravotníckeho povolania v pracovnoprávnom vzťahu lekárom, ktorý je držiteľom licencie L1B a ktorý je súčasne stále držiteľom licencie L1A, nie je prekážkou možnosti poskytovať zdravotnú starostlivosť aj na základe licencie L1A, a teda nie je dôvodom, aby držiteľ licencie L1A nebol považovaný za samostatne zárobkovo činnú osobu podľa citovaného ustanovenia. Sociálna poisťovňa neposudzuje príjem takého lekára výlučne vo vzťahu k licenci L1A a teda nie je povinná skúmať, či všetky príjmy vykázané v jeho daňovom priznaní v príslušnom zdaňovacom období sú príjmami lekára, považovaného za samostatne zárobkovo činnú osobu podľa § 5 písm. c) zákona č. 461/2003 Z. z. Ak taký lekár v daňovom priznaní priznal príjmy, považované za príjem z podnikania a z inej samostatnej zárobkovej činnosti podľa osobitného predpisu alebo výnos súvisiaci s podnikaním a s inou samostatnou zárobkovou činnosťou (§ 6 zákona č. 595/2003 Z. z. o dani z príjmov), ide vždy o príjem samostatne zárobkovo činnnej osoby a nie je právne významné, či tento príjem fyzická osoba dosiahla z titulu jej postavenia podľa § 5 písm. c) alebo aj podľa iných písmen v § 5 zákona č. 461/2003 Z. z. Rozhodnutie veľkého senátu najvyššieho súdu bolo napadnuté aj ústavnou sťažnosťou podľa čl. 127 ústavy. Ústavný súd Slovenskej republiky ju však uznesením sp. zn. IV. ÚS 610/2021 odmietol, pretože vyslovené právny závery nepovažoval za ústavne neudržateľné.

17. Senát najvyššieho správneho súdu je podľa § 466 ods. 3 SSP uvedenými právnymi názormi viazaný a nevidí žiaden dôvod, aby sa od nich podľa citovaného ustanovenia odkláňal. Právny názor vyslovený v správnej žalobe, že licencia na výkon samostatnej zdravotníckej praxe sama neoprávňuje na poskytovanie zdravotnej starostlivosti, odporuje jasnému zneniu § 10 ods. 2 zákona č. 578/2004 Z. z. Podľa tohto ustanovenia totiž možno ako samostatnú zdravotnícku prax poskytovať zdravotnú starostlivosť buď v zariadení iného poskytovateľa alebo na inom mieste ako v zdravotníctvom zariadení. Predpokladom využívania licencie na výkon samostatnej zdravotníckej praxe tak nie je existencia zdravotníckeho zariadenia. Táto licencia podľa citovaného ustanovenia umožňuje poskytovať zdravotnú starostlivosť v zásade na akomkoľvek mieste. Lekár, ktorý poskytoval zdravotnú starostlivosť na základe tejto licencie, bol dokonca podľa § 39 ods. 1 zákona č. 140/1998 Z. z. o liekoch a zdravotníckych pomôckach v znení účinnom do 30. novembra 2011 oprávnený predpisovať aj lieky, a to aj keď samostatnú zdravotnícku prax vykonával na inom mieste ako v zdravotníckom zariadení. Licencia na výkon samostatnej zdravotníckej praxe tak zakladala plnohodnotné oprávnenie lekára na poskytovanie zdravotnej starostlivosti bez viazanosti na určité zdravotnícke zariadenie. Tomuto záveru svedčí okrem ustanovenia § 3 ods. 4 zákona č. 578/2004 Z. z., ktoré citoval správny súd, aj ustanovenie § 4 písm. b) cit. zák., podľa ktorého je fyzická osoba, ktorá poskytuje zdravotnú starostlivosť na základe takejto licencie, rovnakým poskytovateľom ako zákon osoba, ktorá ju poskytuje na základe povolenia podľa § 11. Zo žiadneho ustanovenia zákona č. 578/2004 Z. z. nevyplýva, že lekárovi, ktorý má zároveň vydanú licenciu na výkon odborného zástupcu a poskytuje zdravotnú starostlivosť v zdravotníckom zariadení - právnickej osobe, zaniká

alebo sa prerušuje licencia na výkon samostatnej zdravotníckej praxe alebo sa rušia jej účinky. Naopak, táto licencia zostáva naďalej platná a dovoľuje lekárovi voľne si vyberať, či v konkrétnom prípade poskytne zdravotnú starostlivosť na jej základe alebo prostredníctvom určitého zdravotníckeho zariadenia.

18. Z uvedených dôvodov senát najvyššieho správneho súdu nevidí ani dôvod odkláňať sa od právneho záveru, že držba licencie na výkon samostatnej zdravotníckej praxe je oprávnením na vykonávanie činnosti podľa osobitného predpisu v zmysle § 5 písm. c) zákona č. 461/2003 Z. z. Lekár, ktorý je držiteľom takejto licencie, je podľa citovaného ustanovenia samostatne zárobkovo činnou osobou, ktorej účasť na povinnom nemocenskom a dôchodkovom poistení môže podľa § 21 ods. 1 a ods. 4 písm. b) cit. zák. zaniknúť buď zánikom tejto licencie alebo tým, že jeho príjem z podnikania a inej zárobkovej činnosti poklesne pod 12-násobok vymeriavacieho základu podľa § 138 ods. 9 zákona č. 461/2003 Z. z.

19. Na základe uvedeného ustanovenia tak mohlo povinné nemocenské a dôchodkové poistenie žalobkyne zaniknúť len k 30. júnu. Žalovaná však zistila, že príjem žalobkyne z podnikania a inej samostatnej zárobkovej činnosti za rok 2004 pod túto hranicu neklesol, takže jej poistenie nemohlo zaniknúť 30. júna 2005. Pokiaľ by aj jej príjem za rok 2005 klesol pod uvedenú hranicu, mohlo to mať za následok zánik poistenia najskôr k 30. júnu 2006, teda neskôr než 31. júla 2005. Za daných okolností tak žalovaná správne rozhodla, že povinné nemocenské a dôchodkové poistenie žalobkyne k 31. júlu 2005 nezaniklo.

IV.

Záver

20. Zo všetkých uvedených dôvodov tak správny súd v prerokúvanej veci rozhodol správne, keď žalobu žalobcu zamietol. Preto kasačný súd jeho kasačnú sťažnosť podľa § 461 SSP rozsudkom (§ 457 ods. 1 SSP) zamietol.

21. O trovách bolo rozhodnuté podľa § 167 a 168 v spojení s § 467 ods. 1 SSP, keď žalobca nebol vo veci úspešný a žalovaná síce vo veci úspech mala, no kasačný súd nezistil dôvody, aby sa jej nárok na náhradu trov priznal.

22. Tento rozsudok bol prijatý pomerom hlasov 3 : 0 (jednomyseľne).

Poučenie :

Proti tomuto rozsudku nie je prípustný opravný prostriedok.